

KULTUR- OCH FRITIDSKONTORET

Namn: Alicia Sjögren

E-post: alicia.sjogren@norrtalje.se

Del 2 - Utredda förutsättningarna för att skapa ökat deltagande i fritidssysselsättning för barn och unga

Mål

Kultur- och fritidsverksamhet är frivilliga kommunala åtaganden som inte är lagstadgade. Däremot regleras rätten till delaktighet, kultur och fritid i både FN:s konvention om barns rättigheter och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Konventionsstaterna ska uppmuntra tillhandahållandet av bland annat lämpliga och lika möjligheter till rekreations- och fritidsverksamhet. Riksdagen har också nationella ungdomspolitiska mål som gäller barn och ungas rätt till fritid. Det nationella ungdomspolitiska målet om att alla unga (13 till 25 år) ska ha goda levnadsvillkor innebär att ungdomar ska ha tillgång till meningsfulla och utvecklande fritidsaktiviteter. Men framför allt har Norrtälje kommun ett mål gällande att skapa förutsättningar för kultur- och fritidsaktiviteter som främjar ökad livskvalitet. Kultur- och fritidsnämnden har också egna mål att skapa förutsättningar för meningsfull fritid för barn och unga genom verksamhetsplan, biblioteksplan och Kulturplan för barn och unga. Fritiden är ett stort område som berör många politiska områden, såsom kultur, idrott, ungdom, jämställdhet, folkhälsa och funktionshinder. Men gemensamt är att alla områden prioriterar barn och unga.

Bakgrund

Kultur- och fritidsnämnden har initierat ett uppdrag gällande att utreda förutsättningar för att fler barn och unga ska delta i fritidsaktiviteter.

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00

kontaktcenter@norrtalje.se

www.norrtalje.se

I undersökningar och rapporter går att läsa att fritidssysselsättningar och vad som upplevs som meningsfull fritid skiljer sig åt mellan individer, vilket gör ämnet komplext och resulterar i att insatserna är svåra att precisera för att vara till nytta för många. Förvaltningen kan skapa möjligheter för så många som möjligt genom generella insatser eller göra specifika insatser för att de som i dagsläget inte har någon fritidssysselsättning alls ska hitta en aktivitet att delta i. Forskningen tar återkommande upp att fritiden är olika för alla. Till exempel ser vissa ungdomar att strukturerade aktiviteter, exempelvis träning, något som kan likställas med skolgång och är då inget de ser som fri tid att förfoga över och det är först tiden utanför dessa "måsten" som är fritid. Samtidigt som andra ser all tid som är utanför skola, läxor och sova som egen fritid att styra över.

Barn och ungas fritid kan bestå av en mängd olika aktiviteter, både när det kommer till grad av struktur och i vilken form (sociala, fysiska och digitala). De unga som bor i områden med sämre socioekonomi, unga med funktionsnedsättningar, unga med utländsk bakgrund, unga kvinnor och unga hbtqi-personer är mindre nöjda med sin fritid. Att vara mindre nöjd med sin fritid kan bero på brist av tid, vilket är både balans mellan skola och den tid man själv förfogar över, men också balansen mellan strukturerad och icke-strukturerad fritid. Andra anledningar till att vara mindre nöjd med sin fritid är hinder i form av ekonomi och möjligheten att ta sig till fritidsaktiviteter (kommunikationer). Men också diskriminerade struktur i verksamheten eller en press på sig själv eller utifrån att prestera eller vara på ett visst sätt.

Välkända friskfaktorer som skyddar mot psykisk ohälsa är upplevelsen av att ha en meningsfull fritid som är utvecklande. Vilket kan innebära aktiviteter på fritiden som erbjuder social gemenskap med andra barn, unga och vuxna. Aktiviteterna kan ske digitalt eller fysiskt och olika grad av struktur, men det är en förutsättning att dessa fritidsaktiviteter är trygga och präglas av respekt. Kunskap och utbildning hos, samt bemötande från ledaren kan vara avgörande för om, framför allt, den strukturerade fritidsaktiviteten känns meningsfull. I motsats till detta så vet vi att otrygghet och utsatthet i stället utgör en riskfaktor, det visar på att personal och ledare är viktiga resurser för hur barn upplever sin fritid. När det gäller mindre strukturerad och icke-strukturerad fritid så är det svårare att se samband med vad som krävs för att det ska upplevas meningsfullt för en stor grupp. Icke-strukturerade aktiviteter är absolut nödvändiga för barn och unga, att ha oplanerad fri tid att förfoga över främjar återhämtning och rekreation, men att uteslutande utöva icke-strukturerade (spontana) aktiviteter utan ledare eller sammanhang ökar däremot riskfaktorer. Att identifiera vad som efterfrågas och kunna erbjuda en balanserad och meningsfull fritid för alla barn och unga skulle

---

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtalje.se
www.norrtalje.se

vara ett stort steg i rätt riktning för att motverka den oroväckande utveckling vad gäller ungas psykiska ohälsa.

Viktigt är också att se till att alla unga ska uppleva att fritidsaktiviteterna är trygga platser att vara på och att de känner sig välkomna att delta, både på befintliga och eventuellt tillkommande fritidsaktiviteter. Det gör att vi ständigt måste arbeta med vår förmåga att vara inkluderande och lyssna till barn och unga i alla våra egna verksamheter. Men också att stötta våra föreningar att ha en trygg och inkluderande verksamhet. Att det behövs insatser som ökar tillgängligheten och sänker trösklar till aktiviteter för barn och unga vet vi, men det är komplext hur dessa insatser ska se ut för att komma en stor grupp av barn och unga till gagn. Återigen så bör fokus ligga på att låta barn och unga komma till tals när det handlar om insatser som berör dem, i linje med barnkonventionen.

Vi måste bland annat identifiera hur vi sänker trösklar lokalt i kommunen för de som upplever hinder gällande att delta i strukturerade aktiviteter. Allt fler unga slutar att engagera sig i föreningslivet och om det hör ihop med att unga är mer stressade och väljer bort föreningsengagemang eller om aktiviteter utanför det strukturerade lockar mer och i sådant fall varför, är också frågor som skulle kunna fungera som underlag för dialog med målgruppen, barn och unga.

Det förvaltningen främst bör påverka i form av egen verksamhet är mindre strukturerade aktiviteter i kommunal regi (som motsvarar öppen ungdomsverksamhet och fritidsgårdsverksamhet, som kan innefatta att vuxna är närvarande och har ansvar men som inte alltid har en tydlig ledarroll, det finns regler och normer för hur vi beter oss, men där barn eller unga kan komma och gå som de vill). Förvaltningen kan också indirekt påverka strukturerade aktiviteter genom att stötta föreningar och privata aktörer som erbjuder strukturerade aktiviteter för barn och unga (strukturerade aktiviteter = regelbundna aktiviteter med formella ledare på specifika tider). Förvaltningen kan också skapa förutsättningar för icke-strukturerade aktiviteter genom att tillhandahålla, tillgängliggöra och underhålla spontanidrottsplatser och andra aktivitetsytor.

När det kommer till strukturerade aktiviteter, som är aktiviteter som har ett tydligt mål, en formell ledare och ramar i form av normer och tidsrymd för utövandet, så är det också ett viktigt inslag i barn och ungas fritid. Det ger möjlighet att vara i ett sammanhang och känna tillhörighet, vilket i det flesta fall innebär riskfaktorer för de som kanske har utmaningar i skolan eller i sin hemmamiljö. Strukturerade aktiviteter kan också innefatta riskfaktorer, till exempel i form av stress att leva upp till krav som ställs eller diskriminerande alternativt kränkande behandling.

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtalje.se
www.norrtalje.se

Kraven kan komma både inifrån individen själv och utifrån andra. Det är av stor vikt att miljön är så skonsam som det bara går, vilket ställer krav på att ledare och verksamheten ska vara uppmärksam och jobba förebyggande för skadliga miljöer. Mycket görs redan idag, men här kan också förvaltningen öka sitt arbete med de bidragsberättigade föreningarna för att säkerställa trygga miljöer och aktiviteter för barn och unga.

Som tidigare nämnt så framkommer det i de rapporter som berör ungas möjlighet till en meningsfull fritid att vad som är fritid och vad som är meningsfullt skiljer sig åt mellan olika individer. Detta gör det såklart svårt att hitta en lösning som passar för många. Rapporterna framhåller också att det är mycket viktigt med dialog och inkludering med målgruppen för att få svar på vad som saknas och vad de vill kunna göra på sin fritid. Därför finns det en stark indikation att vi bör öka kunskapen än mer om barn och ungas erfarenheter, intresse och hinder när det kommer till fritid och fritidsaktiviteter. Ett barn och ungdomsperspektiv måste alltid tillämpas i framtida satsningar och här finns det utrymme att ytterligare öka kunskap brett över förvaltningen hur det bäst genomförs.

Nationellt vet vi att unga i socioekonomiskt utsatta områden deltar mer sällan i strukturerade fritidsaktiviteter jämfört med områden med hög medelinkomst. Det är också värt att nämna att dessa unga skattar sin hälsa och livskvalitet sämre och att tjejer i områden med låg medelinkomst är generellt mindre nöjda med sin fritid. Nationellt går det också att se att i kulturskolans verksamhet deltar betydligt färre barn och ungdomar som bor i socioekonomiskt utsatta områden. Troligtvis är orsaken av annan karaktär än att intresset inte finns. Det är ofta andra hinder i form av kostnad, föräldrarnas erfarenheter och eventuellt är det befintliga utbudet av kurser också en bidragande orsak. Barn i socioekonomiskt utsatta områden kan också i högre grad stå utanför att omfattas av fritidshemmets verksamhet i anslutning till skoldagens slut, vilket skapar dubbelt utanförskap.

I förvaltningens befintliga verksamheter, öppen sporthall och after school finns möjlighet att utöva idrott och fysisk aktivitet. Vid fritidsgårdar och aktivitetshuset Magasinet finns, förutom möjligheten att bara vara, möjlighet att göra kultur i viss mån. Till exempel så finns det utrymme på fritidsgårdarna att skapa i form av pyssel och på aktivitetshuset finns det möjlighet att skapa musik och konst i mer avancerade material och olika metoder.

En eventuell kompletterande insats är att satsa mer resurser på befintliga öppna mötesplatser, som att ha sporthallar öppna i högre grad och möjliggöra för mer verksamhet likt fritidsgårdar eller aktivitetshus, men på fler platser. Sådant som

---

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtalje.se
www.norrtalje.se

benämns som mindre strukturerade aktiviteter där det är fritt att komma och gå under de öppettiderna som finns, men med närvarande trygga vuxna, vilka är den viktigaste resursen vid öppna mötesplatser för barn och unga.

Nämnden stöttar idag föreningar genom bidrag och dialog för att möjliggöra verksamhet där barn och unga kan delta i fritidsaktiviteter. Det är idag stor skillnad i antal registrerade barn och ungdomsföreningar som erbjuder idrottsverksamhet respektive kulturverksamhet. Här kan insatser göras för att stimulera det kulturella föreningslivet och möjliggöra att kulturföreningar kan söka de bidrag som redan finns att ta del av för barn och ungdomsföreningar. Det bör därför skapas förutsättningar för nya former av kulturdeltagande. Viktigt med en bred definition av kulturell mångfald, dels i vilka kulturuttryck som erbjuds, dels se över allas möjlighet att delta i kulturlivet.

Nuvarande verksamheter och insatser vid förvaltningen som erbjuder strukturerade och mindre strukturerade aktiviteter för barn och unga

Kulturskoleverksamheten erbjuder frivillig utbildning i kulturella och konstnärliga uttryck för de från förskoleålder till och med sista året på gymnasiet.

Regelbunden strukturerad verksamhet som sträcker sig över hela terminer eller läsår.

Öppen ungdomsverksamhet erbjuds för barn och ungdomar genom avdelningen ung fritid på flera sätt: på respektive fritidsgård, genom fritidsledare på vift (mobil verksamhet) och genom verksamheten på Aktivitetshuset Magasinet. Det sker genom ordinarie öppettider på anläggningarna samt också ibland specifikt inriktade aktiviteter som ibland kräver bokning. Aktiviteterna bestäms utifrån intresse och efterfrågan. Det kan till exempel vara temaveckor och temakvällar med olika fokus. Det genomförs också HBTQI kvällar och aktiviteter för de med särskilda behov (Funkisdisco exempelvis). Fritidsgårdspersonalen genomför skolbesök varje vecka.

Genom samverkan mellan kommunen, RF-SISU Uppland och Idrott Utan Gränser erbjuds Öppen sporthall som kvällsaktivitet på fredag och lördagskvällar. Sporthallar hålls öppna för alla från årskurs 6 och uppåt. Det finns ungdomsledare på plats, som tillsammans med föreningar håller i verksamheten. Pågår en kväll i veckan i Norrtälje (Roden), Rimbo (Långsjöskolan) och Hallstavik sporthall. Ett annat fokus när det kommer till öppen sporthall är after school som genomförs på Wigulfskolan i Norrtälje och i sporthallen i Hallstavik. Alla elever

---

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtalje.se
www.norrtalje.se

från årskurs 5 kan delta på After school direkt efter skoldagens slut för att testa olika sporter. Arrangeras av Norrtälje kommun i samverkan med Idrott utan gränser och föreningslivet.

Kulturavdelningen utvecklar verksamhet med fokus mot barn och ungdomar, som genom nya former för samverkan nå ut och aktivera barn som idag i låg utsträckning deltar i organiserade fritidsaktiviteter.

Öppen verksamhet finns också möjlighet att ta del av på biblioteken genom bokklubbar och andra temakvällar för barn och ungdomar kopplat till att läsa och skriva. En form av öppen verksamhet sker under skolloven genom pop-up aktiviteter, pyssel och scenkonstföreläsningar genom "Mitt Lov".

Norrtälje kommun stöttar föreningar att bedriva regelbundna aktiviteter för sina medlemmar genom bidrag och subventionerad lokalhyra. Bidrag för

I Norrtälje kommun drivs det generella arbetet med ungas delaktighet och inflytande (Unga Påverkar) av Trygg i Norrtälje kommun, kommunstyrelsekontoret. Arbetet sker med flera olika metoder för att engagera olika grupper av ungdomar, till exempel skolbesök, enkäter, ungdomsdialogträffar och ungdomsrådet. I arbetet involveras flera olika förvaltningar och verksamheter, från kultur- och fritidsförvaltningen så är det framför allt Ung Fritid som är involverade i det arbetet. Det finns en speciell väg för barn och ungdomar att lämna idéförslag på Norrtälje kommuns hemsida, utöver de ordinarie e-förslagen som invånare kan lämna in.

Sammanfattning av förutsättningar och förslag på åtgärder

1. Det behöver finnas tillgång till ett varierat utbud av aktiviteter

Det behöver finnas ett brett utbud av fritidsaktiviteter som är relevanta och tilltalar olika åldersgrupper och intressen. Det kan handla om sport, kultur, musik, teater eller andra kreativa och sociala aktiviteter.

- Det finns i dagsläget en uppsjö av fritidsaktiviteter för barn och unga spritt över kommunen när det kommer till sport och idrottsaktiviteter genom kommunens rika föreningsliv. Det saknas däremot föreningar inom kulturområdet som har verksamhet för barn och unga att delta och skapa/göra kultur. Därför kan ett fokus vara att rikta medel och resurser

för att få befintliga kulturföreningar att erbjuda barn och ungdomsverksamhet, samt rikta insatser och resurser till att stötta nya kulturföreningar att starta och erbjuda det som efterfrågas av barn och unga.

- After school och öppen sporthall är drop-in verksamheter där kommunen (kultur och fritid, TiNK, kommunstyrelsen och barn och skola) i samverkan med Idrott utan gränser och föreningslivet erbjuder tider i sporthallar för att delta i ett varierat utbud av främst fysiska aktiviteter. Öppen sporthall erbjuds på tre orter i kommunen idag och after school i prioriterade områden (nuvarande verksamhet genomförs i sporthallen vid Wigulfsskolan). Det är en möjlighet att utveckla after school verksamheten till fler platser, men också starta upp aktiviteter som inte bara tar plats i idrottshall för att komplettera det befintliga utbudet. Exempelvis på biblioteken, med möjlighet till läsläsning och andra skapande och kreativa aktiviteter. Samverkan kan även här ske med föreningslivet och med möjlighet att nyttja bidraget för öppen verksamhet, föreningarna får då också tillfälle att visa upp sin verksamhet för potentiella medlemmar. Exempel från andra kommuner som genomför after school på bibliotek i egen regi så utgår träffarna från olika teman, såsom legomästarna, skapardag, spelturnering etcetera. Dialog och samverkan med andra förvaltningar behöver också genomföras.

2. Lättillgängliga aktiviteter

För att barn och unga ska kunna delta behöver aktiviteterna vara lättillgängliga. Dels genom att finnas på flera geografiska platser, vara anpassade efter kommunikationer och på anpassade tider.

- Allt fler barn och framför allt ungdomar uppskattar möjligheten att idrotta och motionera när man vill, var man vill och med vem man vill. Det ska finnas förutsättningar att vara aktiv utanför den organiserade idrotten. Vi kan se till att det finns utrymme i det kommunala stödet att stötta föreningar som vill bedriva övrig organiserad verksamhet och spontanidrott, vilket attraherar och möjliggör för en större målgrupp. Tillsammans med föreningarna har kommunen ett ansvar att erbjuda mer öppen verksamhet. Flera rapporter signalerar också att användningen av spontanidrottsplatser inte är jämställd, därför har vi som kommunen ett ansvar att se till att spontanidrottsplatser och andra ytor för fysisk aktivitet

---

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtalje.se
www.norrtalje.se

är jämställda, inkluderande och trygga.

- Ytterligare ett exempel för att sänka trösklarna till att prova på att skapa utan prestation är verksamhet likt Folklab eller Makerspace. Verksamheten kräver utrustning i form av maskiner. Folklab finns på fyra platser i Sverige och drivs i tre fall av Folkets hus och ett i ABFs regi. Det är en ny typ av mötesplats "som använder metoder som digital teknik och sociala processer för att generera delaktighet, medskapande och meningsfullhet". Folklab är en metod och samarbetsorganisation som kan bidra med inköp av maskiner och handledning för att skapa utifrån deltagarnas lust och intresse. T.ex. trycka på tyg, skapa kylskåpsmagneter, stickers och 3D-figurer. Makerspace finns också på flera platser i Sverige och en gemensam nämnare är att dessa är föreningsdrivna. I och med detta krävs specifika metoder för att få till samverkan med föreningslivet.

3. Ekonomiska förutsättningar

För många kan kostnaden att delta vara en avgörande faktor. Kostnader kan inkludera avgifter för aktiviteter, utrustning eller transport. Aktivitetsbanken kommer här att bidra till möjligheten att låna utrustning kostnadsfritt.

- I samband med utredning av gratis kulturskola kan vi också se över möjligheten till "öppen kulturskola". Som ett alternativ till den bokade kursverksamheten, att erbjuda tillfällen för drop-in och som är gratis. Likt det som Kulturama erbjuder på uppdrag av Nacka kommun. Vi vet att det idag är kö till många kurser på kulturskolan, därför se över hur vi kan komplettera den ordinarie kulturskoleverksamheten. Eventuellt att sådan verksamhet kan erbjudas i annan verksamhet än kulturskolan, men i tätt samarbete.
- Tillgängliggöra dans som drop-in/after school aktivitet
Möjlighet att utöva dans – som mindre strukturerad aktivitet. Målgruppen kan vara samma som after school, alternativt större åldersspann. Syftet kan vara att skapa en bredd av aktiviteter i den åldern där de flesta slutar med fritidssysselsättningar, samtidigt som det är bevisat att dans utan

---

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtalje.se
www.norrtalje.se

prestation stärker den psykiska hälsan.¹ Dans generellt är en dyr aktivitet att delta i. Att erbjuda tillfällen för att utöva och delta i dans för barn och unga som kan komplettera och inte konkurrera med det privata utbudet, går det?

4. Delaktighet och inkludering

Återkommande studier och forskningsrapporter tar upp att barn och ungdomar själva ska definiera vad fritid är och bör också bli tillfrågade vad de vill spendera sin fritid med att göra. Vi behöver eventuellt utveckla de verksamheter som vi redan har, så att vi kan möta ungas behov och forma verksamheterna utifrån dessa. Att i mindre grad erbjuda aktiviteter och mer erbjuda möjligheten att skapa aktiviteter. Det behövs ett strukturerat och kvalitetssäkrat arbete för att flexibelt kunna utforma och ställa om verksamheten utifrån ungas behov, inte utifrån kommunens eller personalens behov.

- Förvaltningen kan gemensamt öka sin kunskap på området och tillsammans definiera vad ett barn och ungdomsperspektiv betyder och hur det skall tillämpas. Ett komplement till de insatser som ska bredda utbudet och komplettera det som redan finns kan vara att under 2025 göra en större förvaltningsövergripande insats kombinerat med dialog med barn och unga för att öka förståelsen lokalt. Samt se hur vi kan göra alla våra verksamheter mer inkluderande för de grupper som upplever att de har större hinder att delta i fritidssysselsättningar.
- Mer riktade insatser i vissa områden där engagemang och deltagande är lågt. Erbjuder aktiviteter som också involverar vuxna eller större typ av åldersspann för att öka möjligheten att barn och unga kan delta tillsammans. Särskilt fokus kan riktas till de som generellt är mindre nöjda med sin fritid: personer med funktionsnedsättning, tjejer med utländsk bakgrund och barn och unga som bor på landsbygden. En förutsättning är att samverka med Trygg i Norrtälje kommun, barn och utbildningsförvaltningen och elevråd. Samverkan kan också ske med socialkontoret för att se vart insatser behövs i det stora perspektivet, men kanske också individspecifikt lotsa personer till fritidssysselsättning.

---

¹ Dans för hälsa, en forskningsbaserad insats (<https://www.dansforhalsa.se/>)

- Prioritera att arbeta än mer med ungdomsdriven verksamhet vid öppna mötesplatser för barn och unga, för att skapa en trovärdighet som ungas arena för delaktighet och personlig utveckling. Ge möjlighet att erbjuda en plats för lärande där ungdomar kan utveckla färdigheter och intressen som inte ryms inom skolans värld. Det signalerar att vi tror på unga och att de har tankar och idéer som är värda att ta vara på. Det behövs tydliga formulerade mål, samt rutiner för att följa upp och utvärdera om det stämmer överens med innehåll och resultat. Detta arbete måste ske strukturerat, med både inkludering och utbildning som tar både tid och resurser i anspråk. Det måste finnas ändamålsenliga lokaler att vara i och tillräckligt med personal för att driva ett seriöst och främjande arbete. Arbeta mer med eget arrangemang för och av unga i tätt samarbete med kulturavdelningen för att barn och unga ska växa och känna delaktighet. Vi ökar då möjligheten till engagerade invånare och lägger grunden för kunskap och erfarenheter som kan gynna ungdomar och kommunen i framtiden.

5. Trygghet och säkerhet

För att fritidsaktiviteter ska vara främjande för den psykiska hälsan och vara en friskfaktor för barn och unga så måste sammanhanget kännas tryggt att vara i. Som nämnt tidigare är det en riskfaktor att uteslutande utöva icke-strukturerade aktiviteter. Den grupp av barn och unga som generellt är mindre nöjda med sin fritid, är grupper som upplever och har en rädsla att bli dåligt bemötta vid deltagande i fritidsaktiviteter. Därför kan vi som kommun se till att de strukturerade aktiviteter och mindre strukturerade aktiviteterna är så positiva och säkra som möjligt att delta i.

- Det skapar trygghet om man bemöts lika oavsett vilken verksamhet man besöker. Förvaltningen kan tillsammans med barn och unga definiera vad trygga platser är, hur vi skapar och hur vi upprätthåller det i våra verksamheter. Utifrån vår formulerade definition om trygga platser kan vi också fortsätta arbetet med att våra föreningar ska arbeta strukturerat med trygghets och värdegrundsarbetet. Vi har redan idag krav på att föreningarna ska arbeta med värdegrund, men det finns alltid utrymme att utveckla den kompetensen. I tätt samarbete med andra organisationer kan vi se till att hålla diskussionen om normer och bemötande levande.

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtalje.se
www.norrtalje.se

- Att utveckla och erbjuda mer verksamhet vid våra befintliga mötesplatser där det finns närvarande trygga vuxna som ser till att verksamheten är säker och utvecklande att delta i.
- Låta barn och unga delta i en grupp som gemensamt testat på olika aktiviteter varje vecka under en begränsad period, utefter ett satt schema. Ökar känslan av trygghet i nya sammanhang om det är personer som återkommande ses och deltar i idrottsverksamhet, besöker fritidsgård eller bibliotek. Alternativt som en utmaning att ett befintligt kompisgäng kan anmäla sig och delta enligt ett visst schema. Locka genom att personerna kan samla poäng och sedan kunna nyttja poängen till någon form av pris. Idén bygger på en del av det koncept som arvsfondsprojektet Neighbourhood tagit fram. Kräver mycket samverkan internt och med föreningslivet, samt innebär en större administrativ kostnad. Eller är det dags att testa idrottsfritids igen?

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtalje.se
www.norrtalje.se

Blandade länkar

Dans för hälsa

En forskningsbaserad metod som handlar om att stärka psykisk hälsa. Metoden bygger på samverkan med elevhälsan som rekryterar deltagare som deltar i två terminer, för att sedan slussas vidare till annan verksamhet. Med den metoden framför allt visar är att dansa utan krav är både psykiskt och fysiskt hälsofrämjande.

[DANS FÖR HÄLSA](#)

Öppen kulturskola – Kulturama i Nacka

[Fisksätra Katalog](#)

Folk lab – digitalt skapande

folklab.nu

Makerspace

[Hem - Stockholm Makerspace](#)

After school på bibliotek – Upplands bro (Legomästarna, spelturnering och skaparonsdag)

[After school - Upplands-Bro](#)

Växjö: Neighbourhood

Tidigare arvsfondsprojekt som är som ett spel där du samlar poäng för olika aktiviteter som sen kan tas ut i belöning. Befintligt fokus på skola, arbete och karaktär. Riktigt intressant koncept, men är mer kommunövergripande. Hade varit intressant för fritidsaktiviteter också. Vet inte tillräckligt om det ännu. Dock inte kommunen som ansvarar.

<https://neighbourhood.se/>

POSTADRESS

Box 817, 761 28 Norrtälje
Kultur- och fritidskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtalje.se
www.norrtalje.se